

A בס"ד

Intro

Today we will Be"H learn ה'דף ח' of מסכת זבחים. Some of the topics we will learn about include:

חטאת

Several types of חטאת קרבן, including:

חטאת חלב

An ordinary חטאת קרבן, brought for a transgression such as eating forbidden fats;

חטאת נזיר

The חטאת brought by a נזיר upon completing his term;

חטאת מצורע

The חטאת brought during the purification process of a מצורע.

שלא לשמה

The Halachah of a חטאת קרבן offered with the wrong intention, whether

שינוי קודש

For the sake of another קרבן, or

שינוי בעלים

For the sake of someone other than its owner.

A

חטאת

חטאת חלב

חטאת נזיר

חטאת מצורע

שלא לשמה

שינוי קודש

שינוי בעלים

B The Gemara cites sources both

למצוה

That the חטאת קרבן should be offered לשמה, and

לעכב

The חטאת קרבן is not valid if it was brought לשמה.

הפסח בזמנו ושלא בזמנו

A חטאת קרבן brought on the afternoon of י"ד ניסן is לשמה, while during any other time of year it is considered a חטאת קרבן שלמים.

B

למצוה

לעכב

הפסח בזמנו
ושלא בזמנו

1 So, let's review...

The Mishnah on דף ב ruled

חוץ מן הפסח והחטאת
הפסח בזמנו
והחטאת בכל זמן

If someone slaughtered a פסח on the afternoon of י"ד ניסן, or a קרבן חטאת at any time, שלא לשמה, the פסח is פסול, invalid.

The Gemara in the previous Daf cited the sources for קרבן פסח and now cites the sources for קרבן חטאת:

Regarding

שינוי קודש

If the קרבן was brought for the sake of another קרבן, the Gemara cites several Pesukim:

Regarding שחיטה, the Pasuk says

ושחט אותה לחטאת
שתהא שחיטה לשם חטאת

Regarding קבלה, the Pasuk says

ולקח הכהן מדם החטאת
שתהא קבלה לשם חטאת

And Rashi adds

הולכה לא איצטריך קרא
דבכלל קבלה רבינן ליה
הולכה, bringing the blood to the מזבח is always included in the Halachos of קבלה, receiving the blood.

Regarding זריקה, the Pasuk says

וכפר עליו הכהן מחטאתו
שתהא כפרה לשם חטאת

1

חוץ מן הפסח והחטאת

הפסח בזמנו

והחטאת בכל זמן

If someone slaughtered a פסח on the afternoon of י"ד ניסן, or a קרבן חטאת at any time, שלא לשמה, the פסח is פסול, invalid.

The Gemara in the previous Daf cited the sources for קרבן פסח and now cites the sources for

קרבן חטאת

Regarding

שינוי קודש

If the קרבן was brought for the sake of another קרבן, the Gemara cites several Pesukim:

Regarding

זריקה

the Pasuk says

וכפר עליו

הכהן

מיזבחתו

לחטאת כפרה

אלם חטאת

Regarding

קבלה

the Pasuk says

ולקח הכהן

מדם

החטאת

לחטאת קרוב

אלם חטאת

Regarding

שחיטה

the Pasuk says

ושחט

אותה

לחטאת

לחטאת לחיטה

אלם חטאת

And Rashi adds

הולכה לח איצטריך קרא

דבכלל קבלה רבינן ליה

הולכה, bringing the blood to the מזבח is always included in the Halachos of קבלה.

2 However, the Gemara points out
 אשכחן למצוה
 לעכב מנלן
 We still require a source that the חטאת is invalidated when
 brought לשמה?

At first, the Gemara suggests that we can derive this from
 the Pasuk of
 חטאת נזיר
 The חטאת brought by a נזיר upon completing his term;
 where the Pasuk states:
 'והקריב הכהן לפני ה'
 ועשה את חטאתו ואת עולתו
 And we expound
 שיהו כל עשיותיו לשם חטאת
 All לשמה must be performed עבודות.
 This extra Pasuk teaches us לעכב.

However, the Gemara rejects this source, because
 חטאת חלב מחטאת נזיר לא גמרה
 שכן יש עמה דמים אחרים
 חטאת נזיר מחטאת חלב לא גמרה
 שכן כרת
 We cannot compare the Halachos of an ordinary חטאת and
 the חטאת of a נזיר, because, they each have a חומרא, a
 stringency;
 The חטאת נזיר is accompanied by other קרבנות
 And a חטאת חלב carries the penalty of כרת.

Similarly, regarding
 חטאת מצורע
 The חטאת קרבן brought as part of the purification process
 of a מצורע, the Pasuk says
 ועשה הכהן את החטאת
 And we expound
 שיהו כל עשיותיו לשם חטאת

Therefore, the Gemara suggests that this extra Pasuk
 teaches us לעכב.

2
**אשכחן למצוה
 לעכב מנלן**
 We still require a source that the חטאת is invalidated
 when brought לשמה?

*At first, the Gemara suggests
 that we can derive this from the Pasuk of*

חטאת נזיר
 The חטאת brought by a נזיר upon completing his term;
 where the Pasuk states:

**והקריב הכהן לפני ה'
 ועשה את חטאתו ואת עולתו**

ליבו כל עליותיו אלם חטאת
 All לשמה must be performed עבודות.
 This extra Pasuk teaches us לעכב.

**חטאת נזיר
 מחטאת חלב
 לא גמרה
 שכן כרת**

**חטאת חלב
 מחטאת נזיר
 לא גמרה
 שכן יש עמה
 דמים אחרים**

*We cannot compare the Halachos
 of an ordinary חטאת and the חטאת of a נזיר,
 because, they each have a חומרא, a stringency;*

*The חטאת נזיר is accompanied by other קרבנות
 And a חטאת חלב carries the penalty of כרת.*

Similarly, regarding
חטאת מצורע
 The חטאת קרבן brought as part of
 the purification process of a מצורע, the Pasuk says

**ועשה הכהן את החטאת
 ליבו כל עליותיו אלם חטאת**

*Therefore, the Gemara suggests
 that this extra Pasuk teaches us לעכב.*

3 However, the Gemara rejects this source as well for the same reasons, because
 חטאת חלב מחטאת מצורע לא ילפא
 שכן יש עמה דמים אחרים
 חטאת מצורע מחטאת חלב לא גמרה
 שכן כרת
 We cannot compare the Halachos of an ordinary חטאת and the חטאת of a מצורע, because,
 The חטאת מצורע is accompanied by other קרבנות;
 And a חלב חטאת carries the penalty of כרת.

Furthermore, we cannot suggest
 תיתי חדא מתרתי
 That we derive one from the other two by suggesting that
 one of these three types of חטאת -
 קרבן חטאת - חלב, נזיר, מצורע
 - is extra?

Because, as the Gemara explains, each two have a חומרא, a stringency, vis-à-vis the third one, as follows:
 מה להנך
 שכן יש עמהם דמים אחרים
 קרבנות מצורע וחטאת נזיר are accompanied by other קרבנות;
 while חטאת חלב is not accompanied by other קרבנות;

מה להנך
 שכן אין להן שאלה
 The חטאת מצורע and חטאת נזיר cannot be nullified, while חטאת חלב can nullify his vow, thus avoiding the need for the קרבן;

מה להנך
 שכן אין באין בדלות
 The חטאת חלב is always a כבשה, a sheep, even if he is poor, while a מצורע can bring an עוף, a bird, for his חטאת מצורע if he is poor.

Therefore, the Torah must write that all three types of חטאת must be brought לשמה.

3

However, the Gemara rejects this source as well because

**חטאת מצורע
 מחטאת חלב
 לא גמרה
 שכן כרת**

**חטאת חלב
 מחטאת מצורע
 לא ילפא
 שכן יש עמה
 דמים אחרים**

*We cannot compare the Halachos of an ordinary חטאת and the חטאת of a מצורע, because,
 חטאת מצורע is accompanied by other קרבנות;
 And a חלב חטאת carries the penalty of כרת.*

תיתי חדא מתרתי
*We should derive one from the other two
 by suggesting that one of these three types of חטאת -
 קרבן חטאת - חלב, נזיר, מצורע
 - is extra?*

*Because, as the Gemara explains,
 Each two have a חומרא, vis-à-vis the third one,
 as follows:*

**מה להנך
 שכן
 אין באין
 בדלות**
The חטאת חלב וגזיר is always a כבשה, a sheep, even if he is poor, while a מצורע can bring an עוף, a bird, for his חטאת מצורע if he is poor.

**מה להנך
 שכן
 אין להן
 שאלה**
The חטאת מצורע and חטאת נזיר cannot be nullified, while חטאת חלב can nullify his vow, thus avoiding the need for the קרבן;

**מה להנך
 שכן
 יש עמהם
 דמים אחרים**
חטאת חלב וחטאת מצורע are accompanied by other קרבנות, while חטאת חלב is not accompanied by other קרבנות;

Therefore, the Torah must write that all three types of חטאת must be brought לשמה.

4 Therefore, the Gemara concludes, that the Pasuk says
 זאת התורה
 לעולה ולמנחה ולחטאת ולאשם ולמילואים
 ולזבח השלמים
 Comparing the Halachos of other קרבנות to a קרבן שלמים:
 מה שלמים
 בעינן לשמן למצוה
 אף חטאת
 בעינן לשמן למצוה
 Like שלמים, all other קרבנות must be brought לשמה.
 Therefore,
 מצוה משלמים
 והנך קראי לעכב
 This teaches us that לשמה is required לכתחלה, and the
 Pesukim cited earlier regarding the individual עבודות
 teach לעכב, that a קרבן חטאת that was brought לשמה is
 not valid.

4

*Therefore, the Gemara concludes,
 that the Pasuk says*

**זאת התורה
 לעולה ולמנחה ולחטאת ולאשם
 ולמילואים
 ולזבח השלמים**

*Comparing the Halachos of other קרבנות
 to a קרבן שלמים:*

אף חטאת בעינן לשמן למצוה	מה שלמים בעינן לשמן למצוה
---	--

Like שלמים, all other קרבנות must be brought לשמה.

Therefore,

**מצוה משלמים
 והנך קראי לעכב**

*This teaches us that לשמה is required לכתחלה,
 and the Pesukim cited earlier
 regarding the individual עבודות teach לעכב,
 that a קרבן חטאת that was brought לשמה is not valid.*

5 The Gemara continues, that we derive שינוי בעלים
 That the Halachah that a קרבן חטאת that was not brought for the sake of its owner, but for the sake of another person, is פסול, is derived in a similar way: שלמים we derive from למצוה מה שלמים
 בין שינוי קודש בין בעלים בעינין לשמן למצוה אף חטאת
 בין שינוי קודש בין שינוי בעלים בעינין לשמן למצוה
 From the above היקש we learn that like שלמים, all other לשם בעלים AND לשמה קרבנות must be brought.
 And then, we derive פסול is קרבן חטאת of שינוי בעלים, לעכב
 From the Pasuk regarding זריקה מחטאתו וכפר עליו הכהן מחטאתו
 And we expound עליו ולא על חברו
 This extra Pasuk teaches us that it is not valid if it was brought for someone else.
 And Rashi adds וכשלמים
 מה שלמים לא חלקת בהן בין זריקה לשאר עבודות בשנוי בעלים למצוה אף חטאת לא תחלק בין זריקה לשאר עבודות לעכב
 Just as all עבודות of a שלמים must be לשמה, so too, all עבודות of a חטאת are פסול if performed לשמה.
 =====

5

We derive
שינוי בעלים
That the Halachah that
a קרבן חטאת that was not brought for the sake of its owner, but for the sake of another person, is פסול, is derived in a similar way:

למצוה
we derive from שלמים

אף חטאת	מה שלמים
בין שינוי קודש	בין שינוי קודש
בין שינוי בעלים	בין שינוי בעלים
בעינין לשמן	בעינין לשמן
למצוה	למצוה

From the above היקש we learn that like שלמים, all other קרבנות must be brought לשמה and לשם בעלים.

לעכב
We derive from זריקה
וכפר עליו הכהן מחטאתו
אין ולא על חברו
This extra Pasuk teaches us that it is not valid if it was brought for someone else.

And Rashi adds
וכשלמים
מה שלמים לא חלקת בהן בין זריקה לשאר עבודות בשנוי בעלים למצוה
אף חטאת לא תחלק בין זריקה לשאר עבודות לעכב
Just as all עבודות of a שלמים must be לשמה, so too, all עבודות of a חטאת are פסול if performed לשמה.

6 The Gemara adds that we can derive the Halachos of other חטאות from here as well:
חטאת דעבודת כוכבים
אתיא מחטאת חלב
שכן כרת כמוותה
The חטאת brought for idolatry can be derived from a חטאת חלב, since it is also punishable by כרת.
And
חטאת דשמיעת הקול
ובטוי שפתים
וטומאת מקדש וקדשיו
אתיין במה הצד
The חטאת of one who does not bear testimony, who swears falsely, and one who defiles קודש, can be derived from חטאת חלב and חטאת עכו"ם together.
=====

6

We can derive the Halachos of other חטאות from here as well:

**חטאת דעבודת כוכבים
אתיא מחטאת חלב
שכן כרת כמוותה**

The חטאת brought for idolatry can be derived from חטאת חלב, since it is also punishable by כרת.

And

**חטאת דשמיעת הקול
ובטוי שפתים
וטומאת מקדש וקדשיו
אתיין במה הצד**

The חטאת of one who does not bear testimony, who swears falsely, and one who defiles קודש, can be derived from חטאת חלב and חטאת עכו"ם together.

7 The Gemara proceeds to elaborate on the Halachos of פסח שלא לשמה
 And cites the following ברייתא:
 תנו רבנן
 פסח בזמנו
 לשמו כשר
 שלא לשמו פסול
 During the time when the פסח קרבן is meant to be slaughtered, on the afternoon of י"ד ניסן, it depends:
 If it is brought לשמה, it is כשר, and if it is brought שלא לשמה, it is פסול, as we derived earlier on דף ז'
 Conversely,
 ובשאר ימות השנה
 לשמו פסול
 שלא לשמו כשר
 During any other time of the year;
 If it's brought לשמה, it is פסול, because the Pasuk repeats many times that it must be brought בין הערבים, after חצות on י"ד ניסן;
 But if it's brought שלא לשמה, it is כשר, as the Pasuk says 'ואם מן הצאן קרבנו לזבח שלמים לה'
 And we expound
 דבר הבא מן הצאן
 יהא לזבח שלמים
 Someone that can only be brought from sheep or goats, which are צאן, i.e. a קרבן פסח, should be considered a שלמים. And Rashi explains
 אי בזמנו
 הא ילפינן ליה לעיל דפסול
 על כרחך שלא בזמנו קאמר
 This cannot refer to a פסח brought in the proper time, because we derived earlier that it is לשמה.
 Rather, it refers to the rest of the year that a קרבן פסח is considered a שלמים קרבן.

7

פסח שלא לשמה

מן יבון

פסח בזמנו

לשמו כשר – שלא לשמו פסול

During the time the פסח קרבן is meant to be slaughtered, on the afternoon of י"ד ניסן:

If it is brought לשמה it is כשר *If it is brought שלא לשמה it is פסול*

בשאר ימות השנה

לשמו פסול – שלא לשמו כשר

Any other time of the year;

If it's brought לשמה it is פסול, *If it's brought שלא לשמה it is כשר,*
because the Pasuk repeats many times that it must be brought בין הערבים, after חצות on י"ד ניסן;

ואם מן הצאן קרבנו לזבח שלמים לה'
דבר הבא מן הצאן יהא לזבח שלמים

Someone that can only be brought from sheep or goats, which are צאן, i.e. a קרבן פסח, should be considered a שלמים קרבן.

And Rashi explains
 אי בזמנו
 הא ילפינן ליה לעיל דפסול
 על כרחך שלא בזמנו קאמר
This cannot refer to a פסח brought in the proper time, because we derived earlier that it is לשמה.
Rather, it refers to the rest of the year that a קרבן פסח is considered a שלמים קרבן.

8 The Gemara asks

אימא שלמים אין
מידי אחרינא לא

Perhaps this is only true if it was offered לשמה for the sake of a קרבן שלמים, but not for any other קרבן?

At first, the Gemara explains

לזבח כלל

שלמים פרט

לה' הדר וכלל

The Torah uses a general, specific, and then another general term, and so

כלל ופרט וכלל

אי אתה דן אלא כעין הפרט

We expound the Pasuk as follows:

מה הפרט מפורש

שהוא שלא לשמו וכשר

אף כל שהוא שלא לשמו וכשר

If the פסח is brought for anything like שלמים, i.e. any other קרבן, it is כשר.

However, the Gemara asks

אי מה הפרט מפורש

דבר הבא בנדר ובנדבה

אף כל הבא בנדר ובנדבה

עולה ושלמים אין

חטאת ואשם לא

Perhaps this only includes a קרבן עולה, which is like a שלמים in that it can be brought voluntarily, but if one brings a פסח for the sake of a חטאת ואשם, which cannot be brought voluntarily, it should be פסול?

Therefore, the Gemara explains

לזבח

רבויה הוא

לרבות כל זבח

The word זבח is extra, and serves to include intention for any other קרבן.

The Gemara continues explaining this דרשה on the next Daf.

8

אימא שלמים אין
מידי אחרינא לא

Perhaps this is only true if it was offered לשמה for the sake of a קרבן שלמים, but not for any other קרבן?

ואם מן הצאן קרבנו
לזבח שלמים לה'

כלל ופרט וכלל
אי אתה דן אלא כעין הפרט

We expound the Pasuk as follows:

מה הפרט מפורש

שהוא שלא לשמו וכשר

אף כל שהוא שלא לשמו וכשר

If the פסח is brought for anything like שלמים, i.e. any other קרבן, it is כשר.

אי מה הפרט מפורש
דבר הבא בנדר ובנדבה
אף כל הבא בנדר ובנדבה
עולה ושלמים אין
חטאת ואשם לא

Perhaps this only includes a קרבן עולה, which is like a שלמים in that it can be brought voluntarily, but if one brings a פסח for the sake of a חטאת ואשם, which cannot be brought voluntarily, it should be פסול?

ואם מן הצאן קרבנו
לזבח שלמים לה'

רבויה הוא
לרבות כל זבח

The word זבח is extra, and serves to include intention for any other קרבן.